

Anta den utmaning som Forum för levande historia kastar fram!

Marxister måste anta den utmaning som Forum för levande historia kastar fram genom att antyda att det går en röd tråd från Marx till de stalinistiska diktaturerna och deras brott.

Forum för levande historia fick 2006 i uppdrag att sprida kunskaper om kommunistiska regimers brott. Nu har man sammanställt ett material som är tänkt att användas i undervisningen. Dessutom arrangeras seminarier på samma tema.

Fastän jag är principiellt emot att en myndighet – alla byråkratier är måna om att hålla sig väl med sina uppdragsgivare och finansärer – skall ägna sig åt historieskrivning så är det ett faktum att så är fallet. Därför är det viktigt att granska resultatet. I synnerhet som det är tänkt att bidra till att forma elevernas bild av skeendet och hur det skall tolkas.

Om man tittar på det material som Forum hittills presenterat är det lätt att få intryck att de ökänt brutala stalinistiska regimerna är direkta och legitima arvtagare till 1917 års revolution – och i förlängningen Marx! I synnerhet om man läser *Martin Alms artikel – [Perspektiv på brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer](#) - som i allt sitt refererande av olika forskare, ändå* inger en känsla av att de stalinistiska regimernas terror trots allt var faktiska följder av Marx teorier.

På vilket sätt ansvariga?

”Här har presenterats argument för att den kommunistiska ideologin kan leda till terror och svåra förbrytelser”, skriver Alm avslutningsvis och skyndar sig genast med att gardera: ”Här har emellertid också tagits upp andra faktorer som kan ha haft stor betydelse för det som hände”.

Marx teorier skulle alltså kunna vara ansvariga för stalinismens brott trots att Stalins regim och dess efterföljare i olika länder inte har något gemensamt med Marx' syn på socialism annat än – det grundligt förrådda – namnet? Lenin som Alm gärna tycks vilja bunta ihop med Stalin – glöm inte att Nadezjda Krupskaja, Lenins änka, 1926 ansåg att om Lenin varit vid liv hade han befunnit sig i fängelse – eller de övriga tusentals och åter tusentals övertygade kommunisterna som kämpade mot allt det Stalin representerade skulle alltså vara helt eller delvis medskyldiga till den typ av regim som kom att personifieras av Stalin?

Och då talar vi inte om stalinistiska medlöpare och apologeter utan om kommunistiska män och kvinnor som likt Grigori Ia. Jakovin och Faina Viktorovna Jablonskaja – Se Pierre Broué *”Trotskisterna i Sovjetunionen (1929-38)”* – offrade allt inklusive sina liv i kampen mot den byråkratiska urartningen av Oktoberrevolutionen och dess förödande konsekvenser. Kommunisterna som försvarade den kommunistiska idévärlden mot de förvanskningar som formades till en legitimationsideologi till försvar av Stalins och hans underhuggares intressen.

I stället för att förfasa sig över faktum, bör de radikala för att inte tala om marxistiska historiker som vägrar att sätta likhetstecken mellan marxism och stalinism kräva att få komma till tals på lika villkor och ge sin syn på de ”kommunistiska”, i verkligheten stalinistiska, regimernas terrorn och dess orsaker. Och, självfallet, lägga fram sin tolkning av frågeställningarna även om staten så inte pungar ut med ett öre.

Kort sagt, anta utmaningen!

Anders Hagström